181/2023 Sb.
Zákon

ze dne 31. května 2023

O mimořádném odpuštění penále z pojistného na sociální zabezpečení a příspěvku na státní politiku zaměstnanosti a exekučních nákladů

Vyhlášeno dne 23. června 2023, datum poslední novelizace 1. července 2023

Parlament se usnesl na tomto zákoně České republiky:

§ 1

Předmět úpravy

(1) Tento zákon upravuje mimořádný zánik odpuštěním

a) penále z pojistného a

b) exekučních nákladů podle daňového řádu spojených s výkonem exekuce pojistného spravovaných okresními správami sociálního zabezpečení (dále jen „exekuční náklady“).

(2) Pojistným se pro účely tohoto zákona rozumí pojistné na sociální zabezpečení a příspěvek na státní politiku zaměstnanosti.

(3) Tento zákon se nepoužije na pojistné, penále a exekuční náklady vymáhané prostřednictvím soudního exekutora.

§ 2

Obecná ustanovení

(1) Při mimořádném zániku penále z pojistného a exekučních nákladů odpuštěním se postupuje podle zákona o pojistném na sociální zabezpečení a příspěvku na státní politiku zaměstnanosti (dále jen „zákon o pojistném“) a podle zákona o organizaci a provádění sociálního zabezpečení, nestanoví-li tento zákon jinak.

(2) Místní příslušnost okresní správy sociálního zabezpečení podle tohoto zákona se určuje jako místní příslušnost okresní správy sociálního zabezpečení v řízení ve věcech pojistného podle zákona o organizaci a provádění

sociálního zabezpečení (dále jen „příslušná okresní správa sociálního zabezpečení“).

(3) Rozhodným obdobím je období od 1. července 2023 do 30. listopadu 2023.

(4) Rozhodným dnem je 30. září 2022.

§ 3

Dlužné pojistné

(1) Dlužným pojistným se pro účely tohoto zákona rozumí pojistné nezaplacené ve stanovené lhůtě, které je evidováno příslušnou okresní správou sociálního zabezpečení k rozhodnému dni.

(2) Za dlužné pojistné se považuje též částka odpovídající

a) pravděpodobné výši pojistného podle § 22b zákona o pojistném, která nebyla zaplacena do dne, který předchází dni, ve kterém byl podán přehled podle § 9 odst. 2 zákona o pojistném, jde-li o zaměstnavatele, nebo

b) pravděpodobné výši pojistného na důchodové pojištění a příspěvku na státní politiku zaměstnanosti podle § 22b zákona o pojistném, která nebyla zaplacena do dne, který předchází dni, ve kterém byl podán přehled podle § 15 odst. 1 zákona o pojistném, jde-li o osobu samostatně výdělečně činnou.

(3) Ode dne podání přehledu podle odstavce 2 se za dlužné pojistné evidované k rozhodnému dni považuje pojistné, které je uvedeno v přehledu.

(4) U osoby samostatně výdělečně činné není dlužným pojistným nezaplacená záloha na pojistné na důchodové pojištění a příspěvek na státní politiku zaměstnanosti za kalendářní měsíce kalendářního roku 2022 a nezaplacené pojistné na nemocenské pojištění.

§ 4

Předmět mimořádného zániku odpuštěním

Předmětem mimořádného zániku odpuštěním je

a) penále z dlužného pojistného,

b) penále evidované příslušnou okresní správou sociálního zabezpečení k rozhodnému dni, bylo-li pojistné, které by bylo dlužným pojistným v případě jeho nezaplacení, zaplaceno nejpozději v rozhodný den,

c) částka exekučních nákladů, které byly stanoveny exekučním příkazem vydaným nejpozději v rozhodný den.

§ 5

Mimořádný zánik penále z pojistného a exekučních nákladů odpuštěním

(1) Povinnost plátce pojistného nebo bývalého plátce pojistného (dále jen „dlužník“) zaplatit nezaplacené penále z pojistného nebo nezaplacené exekuční náklady podle § 4 zaniká dnem nabytí účinnosti tohoto zákona, pokud dlužník zaplatil

a) pojistné, které by bylo dlužným pojistným v případě jeho nezaplacení, nejpozději v rozhodný den, jde-li o penále a exekuční náklady podle § 4 písm. b) a c), nebo

b) dlužné pojistné před začátkem rozhodného období, jde-li o penále z dlužného pojistného a exekuční náklady podle § 4 písm. a) a c).

(2) Povinnost dlužníka zaplatit nezaplacené penále z dlužného pojistného nebo nezaplacené exekuční náklady podle § 4 dále zaniká, pokud dlužník v rozhodném období oznámil příslušné okresní správě sociálního zabezpečení že dlužné pojistné zaplatí

a) do konce rozhodného období a toto dlužné pojistné do konce rozhodného období zaplatil, jde-li o penále z dlužného pojistného a exekuční náklady podle § 4 písm. a) a c), nebo

b) ve splátkách a toto dlužné pojistné zaplatil ve splátkách za podmínek podle § 6.

(3) Platba učiněná v rozhodném období, která je dlužníkem označena jako platba určená na úhradu dlužného pojistného podle odstavce 2 písm. a), se při určení pořadí úhrady dlužného pojistného použije v souladu s oznámením o zaplacení dlužného pojistného do konce rozhodného období.

(4) Oznámení podle odstavce 2 se podává prostřednictvím elektronické aplikace orgánu sociálního zabezpečení podle § 123e odst. 1 písm. b) zákona o organizaci a provádění sociálního zabezpečení (dále jen „elektronická aplikace“).

(5) Příslušná okresní správa sociálního zabezpečení po podání oznámení podle odstavce 2 bezodkladně informuje dlužníka prostřednictvím elektronické aplikace o výši dlužného pojistného podle § 3 a penále z pojistného a exekučních nákladů podle § 4 a poučí dlužníka o možnosti podat námitky podle § 7.

Platba dlužného pojistného ve splátkách a důsledky jeho nezaplacení

§ 6

(1) Placení dlužného pojistného je rozloženo na splátky na základě oznámení dlužníka o rozložení placení dlužného pojistného ve splátkách, pokud

a) je toto oznámení podáno v rozhodném období prostřednictvím elektronické aplikace,

b) se ke dni podání tohoto oznámení nejedná o dlužné pojistné, u kterého je povoleno placení ve splátkách podle § 20a zákona o pojistném, a

c) ke dni podání tohoto oznámení je dlužné pojistné vyšší než 5 000 Kč.

(2) Výše dlužného pojistného se pro účely rozložení dlužného pojistného na splátky zjišťuje ke dni podání oznámení dlužníka o rozložení placení dlužného pojistného ve splátkách a výše jednotlivých splátek se stanoví za kalendářní měsíce.

(3) Placení dlužného pojistného podle odstavce 1 nepřesahující výši 50 000 Kč je rozloženo do 12 po sobě jdoucích měsíčních splátek.

(4) Placení dlužného pojistného podle odstavce 1, které je vyšší než 50 000 Kč, je rozloženo do 60 po sobě jdoucích měsíčních splátek.

(5) Splatnost první splátky je nejpozději do 31. prosince 2023. Splatnost dalších splátek je nejpozději poslední den příslušného kalendářního měsíce.

(6) Výše první až předposlední splátky se stanoví jako podíl dlužného pojistného a počtu splátek, který se zaokrouhluje na celé koruny směrem nahoru. Poslední splátka činí zbývající část dlužného pojistného.

(7) Příslušná okresní správa sociálního zabezpečení po podání oznámení podle odstavce 1 bezodkladně informuje dlužníka prostřednictvím elektronické aplikace o výši jednotlivých splátek, o jejich splatnosti, způsobu jejich placení a o platebních údajích.

(8) Nezaplacením splátky ve stanovené výši nebo ve stanovené lhůtě zaniká možnost zaplatit dlužné pojistné ve splátkách a penále z dlužného pojistného a exekuční náklady nezanikají odpuštěním podle tohoto zákona. Příslušná okresní správa sociálního zabezpečení o této skutečnosti informuje dlužníka prostřednictvím elektronické aplikace.

(9) Je-li ke dni podání oznámení podle odstavce 1 dlužné pojistné vymáháno exekucí podle daňového řádu a jsou-li splněny podmínky podle odstavce 1, příslušná okresní správa sociálního zabezpečení tuto exekuci odloží. Odloží-li příslušná okresní správa sociálního zabezpečení exekuci prováděnou srážkami ze mzdy nebo z jiných příjmů, provádí plátce mzdy srážky dále a sražené částky se započítávají na splátky podle § 6 odst. 1 až 8.

§ 7

(1) Nelze-li postupovat v souladu s oznámením podle § 5 odst. 2 a podle § 6 odst. 1, příslušná okresní správa sociálního zabezpečení sdělí tuto skutečnost dlužníkovi prostřednictvím elektronické aplikace s uvedením důvodů, pro které nelze takto postupovat.

(2) Nesouhlasí-li dlužník s obsahem sdělení podle odstavce 1, má právo podat proti tomuto sdělení námitky. O této skutečnosti okresní správa sociálního zabezpečení poučí dlužníka prostřednictvím elektronické aplikace. Ustanovení § 104g odst. 1 písm. e) a § 104g odst. 3 a 4 zákona o organizaci a provádění sociálního zabezpečení, pokud jde o námitky, se použijí obdobně.

Společná ustanovení

§ 8

Dlužník si může ověřit aktuální výši dlužného pojistného, penále z dlužného pojistného a exekučních nákladů prostřednictvím elektronické aplikace.

§ 9

Pokud dlužník do 1 měsíce ode dne nabytí účinnosti tohoto zákona splní dodatečně svoji povinnost předložit příslušné okresní správě sociálního zabezpečení přehled podle § 9 odst. 2 nebo § 15 odst. 1 zákona o pojistném za období před 1. říjnem 2022, má se za to, že dlužné pojistné uvedené na tomto přehledu bylo příslušnou okresní správou sociálního zabezpečení evidováno k 30. září 2022.

§ 10

Účinnost

Tento zákon nabývá účinnosti dnem 1. července 2023.

v z. Kovářová v. r.
Pavel v. r.
Fiala v. r.